

“ท่อนำไข่ตัน” สาเหตุของภาวะมีบุตรยาก

แพทย์จีน ธนกร ต้นสกุล (เฉิน รุ่ย อิ่น)

แผนกอายุรกรรมบุรุษเวช-นรีเวช คลินิกการแพทย์แผนจีนหัวเฉียว

ท่อนำไข่ตันเป็นอีกสาเหตุหนึ่งของภาวะมีบุตรยาก เพราะเป็นบริเวณที่อสุจิกับไข่ปฏิสนธิกันก่อนที่จะเคลื่อนตัวลงมาฝังตัวที่มดลูก ถ้าท่อนำไข่ตันส่งผลให้อสุจิไม่สามารถไปพบกับไข่ได้ หรือถ้าท่อนำไข่ที่บอสุจิสามารถเล็ดลอดเข้าไปพบและปฏิสนธิกับไข่แต่ไม่สามารถเคลื่อนตัวมาฝังตัวที่มดลูกได้ และเกิดการฝังตัวที่ท่อนำไข่ทำให้เกิดท้องนอกมดลูกจนอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ค่ะ ท่อนำไข่ตันจึงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับผู้ป่วยที่ต้องการมีบุตร ถ้าผู้ป่วยที่ต้องการมีบุตรแต่งงานมานานไม่ตั้งครรภ์แนะนำให้ตรวจท่อนำไข่ด้วยการฉีดสีเพื่อหาสาเหตุที่แน่ชัดของภาวะมีบุตรยาก

ทางแพทย์แผนจีนมีแนวความคิดว่า “ท่อนำไข่ตัน” เกิดจากสาเหตุใหญ่ๆที่แตกต่างกันอยู่ 2 ประการ ได้แก่

1. เลือด แล ะลมปราณ(ซี่) ตืดขัด

2. ความร้อนชื้นคั่งค้าง

ซึ่งหมอจะขออธิบายขยายความเพื่อให้ทุกท่านได้เข้าใจหลักการในการวินิจฉัยแบบแพทย์จีนนะคะ

เลือดและลมปราณ(ซี่)ตืดขัด

มักจะเกิดมาจากความเครียด โกรธ หรือ โมโห ความเครียดเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ลมปราณ(ซี่)ของตับตืดขัด ตับในศาสตร์การแพทย์แผนจีนมีหน้าที่ควบคุมและระบายถ่ายเทซึ่งทุกส่วนในร่างกาย และสัมพันธ์โดยตรงกับอารมณ์ เมื่อร่างกายเกิดความเครียดขึ้น ซึ่งในร่างกายจะไหลเวียนถ่ายเทไม่ดีเกิดการตืดขัดรวมทั้งบริเวณท่อนำไข่ จึงส่งผลให้ท่อนำไข่ตืดตัน ลักษณะอาการส่วนใหญ่ของผู้ป่วยก็คือ

ประจำเดือนมักมาช้า เลือดประจำเดือนสีคล้ำ มีก้อนเลือดปน อารมณ์หงุดหงิด คัดหน้าอก ก่อนหรือขณะมีประจำเดือน ช่วงตกไข่อาจมีอาการปวดจี๊ดเหมือนเข็มแทงที่บริเวณท้องน้อยทั้งสองข้าง

ความร้อนชื้นคั่งค้าง

หมายถึง ความร้อนและความชื้นที่เป็นพิษคั่งค้างสะสมอยู่ในร่างกายเป็นเวลานาน จึงเกิดเลือดคั่งบริเวณท้องนำไข่ ส่งผลให้ท้องนำไข่ตัน ซึ่งความร้อนชื้นนี้มีสาเหตุจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ขาดสุขอนามัย หรือกินอาหารรสเผ็ดร้อนหรือหวานจัดมากเกินไป หรือเคยมีอาการติดเชื้อ มดลูกอักเสบ เป็นต้น ลักษณะอาการของผู้ป่วยส่วนใหญ่มักพบมีอาการปวดท้องหน่วงๆ ซึ่งไม่ใช่ขณะมีประจำเดือน มักมีตกขาวร่วมด้วย

ตัวอย่างกรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จจากการรักษาโดยแพทย์แผนจีน

คุณ ม. อายุ 30 ปี ตั้งใจพร้อมที่จะมีบุตร จึง ไปพบแพทย์ฉีดสีตรวจดูท้องนำไข่ พบว่าท้องนำไข่ตันทั้งสองข้าง ตรวจซักประวัติแจ้งว่ารอบเดือนมาปกติทุกเดือน ไม่มีประวัติตั้งครรภ์มาก่อน พบสิ่วบริเวณใบหน้า ไม่มีตกขาว มีอาการปวดหน่วงช่วงกลางเดือน อัลตราซาวด์มดลูกพบก้อนเนื้อออกขนาดเล็ก 1 ก้อนและมีเยื่อบุโพรงมดลูกเจริญผิดที่แทรกตัวอยู่ในชั้นกล้ามเนื้อมดลูกขนาด 6 cm ในการแพทย์แผนจีนจะวินิจฉัยว่า **“อาการปวดหน่วงช่วงกลางเดือนและมีสิ่วบริเวณใบหน้าเกิดจากความร้อนชื้นอุดกั้นภายในระยะเวลาอันยาวนานจึงเกิดเลือดคั่งในมดลูกส่งผลให้เกิดก้อนเนื้อออกในมดลูก ”**

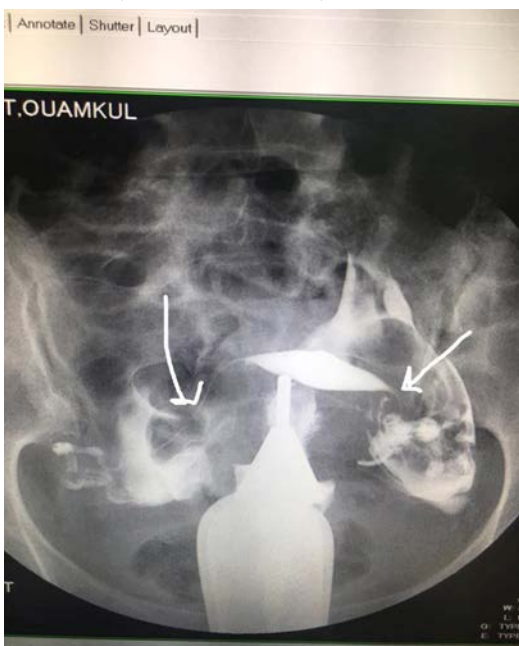
ดังนั้นการใช้ยาจีนจะขับความชื้นระบายความร้อน สลายก้อนเนื้อออกและกระจายให้สิ่วไหลเวียน

แผนการรักษาโดยแพทย์แผนจีน กำหนดไว้ที่ระยะเวลาประมาณ 3 เดือน หลังการรักษาให้ผู้ป่วยไปตรวจท้องนำไข่ซ้ำอีกครั้งพบว่า ท่อนำไข่ทั้งสองข้างไม่ตันแล้ว จากภาพที่ 1 (2016.5.15) สีที่ฉีดไม่สามารถเข้าถึงท้องนำไข่ตันทั้งสองข้าง ส่วนภาพที่ 2 (2016.10.25)หลังการรักษาด้วยการแพทย์แผนจีน สีที่ฉีดสามารถผ่านเข้าไปในท้องนำไข่สังเกตได้จากมีการฟุ้งกระจายของสีซึ่งหมายถึงท้องนำไข่ไม่ตันแล้ว

ภาพที่ 1 : (2016.5.15) สีสี่ฉีดไม่สามารถเข้าถึงท่อหน้าไข่ตันทั้งสองข้าง

ภาพที่ 2 : (2016.10.25)หลังการรักษาด้วยการแพทย์แผนจีน สีสี่ฉีดสามารถผ่านเข้าไปในท่อหน้าไข่สังเกตได้จากมีการฟุ้งกระจายของสีซึ่งหมายถึงท่อหน้าไข่ไม่ตันแล้ว

หมายเหตุ : เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาของคลินิกการแพทย์แผนจีนหัวเฉียว
ใช้เผยแพร่เพื่อเป็นวิทยาทานความรู้แก่ประชาชน ห้ามมิให้คัดลอกในเชิงพาณิชย์โดยไม่ได้รับอนุญาตทุกกรณี

注意：这份文件的版权和知识产权属于华侨中医院，仅对外宣传和传播科普知识所用。禁止擅自用于任何形式的商业谋利。

Attention: The copyright and intellectual assets are belonged to the Hua Chiew (TCM) Clinic for public knowledge only.
It is prohibit to copy for commercial purposes in all cases without permission.

กรุงเทพฯ : เลขที่ 14 ซอยนาคเกษม แขวงคลองมอหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ 10100

โทรศัพท์ : 02-223-1111 ต่อ 102 โทรสาร : 02-223-1251

เปิดทำการทุกวัน (ยกเว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์) ตั้งแต่เวลา 08.00 - 16.00 น.

โคราช : เลขที่ 2 ถนนมิตรภาพ (โค้งวัดศาลาลอย) ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000

โทรศัพท์ : 044-258-555 มือถือ : 085-325-1555 / 085-325-2555

เปิดทำการทุกวัน (ยกเว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์) ตั้งแต่เวลา 08.00 - 16.00 น.

www.huachiewtcm.com